

Kodėl svarbu paskiepyti vaikus?

Pagal mokslininkų ir medikų rekomendacijas Lietuvoje vaikai skiepijami nuo 14 užkrečiamųjų ligų, kurių komplikacijos gali turėti skaudžių padarinių sveikatai ar net gyvybei. Tarp jų – nuo tymų, raudonukės, kokliušo, epideminio parotito ir kitų.

Svarbu ir tai, kad mūsų šalyje vaikų skiepijimas nėra privalomas ir galutinį sprendimą priima tėvai / globėjai, tačiau jiems būtina suvokti šio pasirinkimo pasekmes. Nuo jo priklauso ne tik Jūsų vaiko sveikata, bet ir tų visuomenės narių, kurie negali būti skiepijami dėl objektyvių priežasčių.

Kaip rodo statistika, pastaraisiais metais nuo nė vienos iš šių 14 užkrečiamųjų ligų nėra paskiepyta bent 95 proc. vaikų, kas leistų suformuoti pakankamą kolektyvinį imunitetą. Didžiausią susirūpinimą vis dar kelia skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito ir raudonukės aprėptys.

Šis lankstinukas skirtas tėvams, kurie nori žinoti atsakymus į dažniausiai kylančius klausimus apie vaikų skiepijimą.

Iš ko sudarytos vakcinos?

Vakcinose yra daug sudedamųjų dalių, viena iš jų yra antigenas, kuris yra susilpnintas virusas, bakterija ar jų dalys, toksinas. Antigenas yra pagrindinė veiklioji vakcinės dalis.

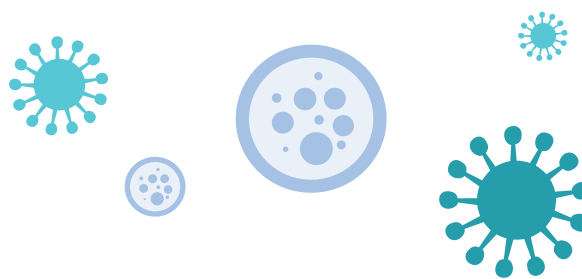
Kiti ingredientai, tokie kaip adjuvantai, konservantai ir stabilizatoriai užtikrina vakcinų saugumą ir veiksmingumą.

Daugelis vakcinose naudojamų komponentų natūraliai atsiranda organizme iš aplinkos ir maisto, kurį valgome. Visos vakcinų sudedamosios dalys – taip pat ir pačios vakcinos – yra kruopščiai išbandomos ir stebimos mokslininkų, kad būtų užtikrinta, kad jos yra saugios ir veiksmingos.

Ar vakcinos yra saugios?

Taip, visos Lietuvoje naudojamos vakcinos yra saugios – jos yra patvirtintos Europos vaistų agentūros. Vakcinų kūrimas yra sudėtingas procesas, kurio metu jos yra kruopščiai tikrinamos, kol įsitikinama, kad jos yra saugios ir veiksmingos. Atliekami įvairūs vakcinų ir jų sudedamųjų dalių klinikiniai tyrimai, susidedantys iš daugelio etapų. Vakcinos, kurios neatitinka kokybės ir saugos kriterijų, nėra patvirtinamos ir jų neleidžiama naudoti.

Vakcinų sauga ir toliau stebima – kiekviena nepageidaujama reakcija, susijusi su vakcinės naudojimu, tiriama. Pranešti apie nepageidaujamą vakcinės reakciją galima per Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos interneto svetainę vkt.lrv.lt pasirinkus „Pranešk apie nepageidaujamą reakciją į vaistą“.

Kokios reakcijos gali pasireikšti po skiepijimo?

Dauguma su vakcinomis susijusių nepageidaujamų reakcijų yra lengvos ir paprastai praeina per kelias dienas. Kai kuriems vaikams gali pasireikšti tokios reakcijos:

- paraudimas, patinimas ir skausmas dūrio vietoje;
- irzlumas, neramumas, mieguistumas;
- lengvas karščiavimas.

Šios reakcijos rodo, kad imuninė sistema sąveikauja su vakcina. Tai normalu. Nors šie simptomai gali jus neraminti, dažniausiai jie greitai praeina savaime.

Rimtos nepageidaujamos reakcijos į vakciną yra labai retos. Sunkios alerginės reakcijos (anafilaksijos) rizika bet kuriai vakcinai yra labai maža. Anafilaksinė reakcija paprastai įvyksta per kelias minutes po paskiepijimo – dar jums ir jūsų kūdikiui būnant klinikoje.

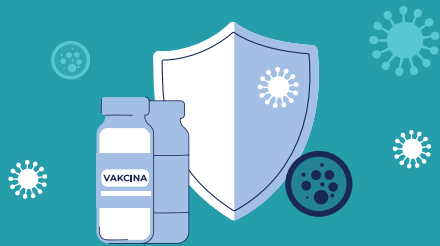

Kaip veikia skiepai?

Skiepai sukuria atsparumą konkrečioms užkrečiamosioms ligoms dar prieš susiduriant su jomis.

Kai vaikas paskiepijamas, jo organizmas sukuria imuninį atsaką taip, lyg reaguotų į užkratą (virusą ar bakteriją). Jei ateityje vaikas susidurs su užkratu, jo imuninė sistema prisimins jį ir greitai sureaguos, neleisdama vystytis ligai.

Skiepų suteikta apsauga yra saugi ir nesukelia ligos. Tai yra saugesnis būdas įgyti apsaugą nei pačiam persirgti liga.

Kaip skiepai apsaugo vaikus ir visuomenę?

Skiepai apsaugo vaikus nuo sunkių ligų, kurios gali sukelti komplikacijų, įskaitant negalią ir net mirtį. Skiepydami savo vaiką, jūs apsaugote ne tik patį vaiką, bet ir kitus savo šeimos narius, kurie yra pažeidžiami ir gali sirgti labai sunkiai, pvz., nėščias moteris, vyresnio amžiaus žmones ir lėtinėmis ligomis sergančius žmones. Kai didžioji dalis visuomenės narių yra paskiepyti, ligai daug sunkiau išplisti, nes žmonės daug rečiau susitinka su užsikrėtusiu asmeniu ir užsikrečia. Tai vadinama kolektyviniu imunitetu.

Kolektyvinio imuniteto dėka galime apsaugoti tuos, kurie negali pasiskiepyti (pavyzdžiui, kūdikius, kurie yra per maži skiepytis, arba žmones, kurie negali pasiskiepyti dėl medicininių priežasčių).

Ar vaikams saugu vienu metu gauti kelias vakcinas?

Taip. Vieno apsilankymo metu kūdikius ir vaikus saugu skiepyti keliomis vakcinomis. Kombinuotosios vakcinos leidžia skiepyti vaikus nuo daugiau ligų su mažiau dūrių. Tai reiškia mažiau skausmo ir streso vaikui.

Pavyzdžiui, viena iš vakcinų, kuria skiepijami 2, 4 ir 6 mėn. amžiaus kūdikiams, apsaugo nuo penkių ligų, o paskiepijama per vieną apsilankymą. Tai visiškai saugu ir neapkrauna imuninės sistemos.

Ar būtina laikytis vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriaus?

Kiekvienos kūdikiams ir vaikams skirtos vakcinos dozės sušvirkštimo laikas yra kruopščiai parinktas ir pagrįstas ilgus dešimtmečius trukusiais moksliniais tyrimais – todėl geriausia laikytis vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriuje nurodyto grafiko.

Daugiau apie vaikų skiepimą:

npsc.lrv.lt/vaikai

Vaikai svajoja žaisti, o ne sirgti

Skiepai – patikimas būdas apsaugoti savo vaikus

nuo pavojingų užkrečiamųjų ligų: tymų, raudonukės, kokliušo ir kitų.

